

Konstitutionsutskottets betänkande 2025/26:KU3

En långsiktigt hållbar kommersiell radioverksamhet

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till ändring i radio- och tv-lagen.

Förslaget innebär att reglerna om tillstånd och villkor för att sända analog och digital kommersiell radio blir gemensamma. Förslaget syftar till att skapa goda förutsättningar för en långsiktigt hållbar kommersiell radioverksamhet med ett stort utbud för olika intressen och smakriktningar. Dessutom föreslås ändringar i reglerna för tillståndsgivningen för tillstånd att sända ljudradio till utlandet och att vidareända ljudradio.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 15 november 2025.

Behandlade förslag

Proposition 2024/25:164 En långsiktigt hållbar kommersiell radioverksamhet.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut3

Redogörelse för ärendet4

 Ärendet och dess beredning.....4

 Propositionens huvudsakliga innehåll4

Utskottets överväganden.....5

 Regeringens lagförslag5

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag9

 Propositionen9

Bilaga 2

Regeringens lagförslag 10

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Regeringens lagförslag

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2024/25:164.

Stockholm den 23 september 2025

På konstitutionsutskottets vägnar

Ida Karkiainen

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Ida Karkiainen (S), Mats Green (M), Michael Rubbestad (SD), Hans Ekström (S), Fredrik Lindahl (SD), Mirja Räihä (S), Ulrik Nilsson (M), Per-Arne Håkansson (S), Mauricio Rojas (L), Amalia Rud Stenlöf (S), Susanne Nordström (M), Jessica Wetterling (V), Gudrun Brunegård (KD), Muharrem Demirok (C), Lars Englund (M), Jan Riise (MP) och Lars Johnsson (M).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlas proposition 2024/25:164 En långsiktigt hållbar kommersiell radioverksamhet.

I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om proposition.

En förteckning över behandlade förslag finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslår regeringen ändringar i radio- och tv-lagen (2010:696) som innebär att reglerna om tillstånd och villkor för att sända analog och digital kommersiell radio blir gemensamma. Förslagen syftar till att skapa goda förutsättningar för en långsiktigt hållbar kommersiell radioverksamhet med ett stort utbud för olika intressen och smakriktningar.

Förslagen innebär bl.a. följande.

- Det nuvarande anbudsförfarandet vid fördelningen av tillstånd att sända analog kommersiell radio ersätts med samma urvalsförfarande som gäller för digital kommersiell radio.
- Vid fördelningen av tillstånd ska en mångfald av både innehåll och ägande eftersträvas. Hänsyn får även tas till om en sökande har tidigare erfarenhet av kommersiell radio eller andra ljudmedier och har förutsättningar att bedriva långsiktig kommersiell radioverksamhet.
- Ett tillstånd att sända analog kommersiell radio får, på samma sätt som gäller för digital kommersiell radio, förenas med bl.a. villkor om att sända ett mångsidigt programutbud.
- Den som har tillstånd att sända analog kommersiell radio ska betala en årlig sändningsavgift. Avgiften ska bestämmas utifrån ett tillstånds marknadsvärde på den kommersiella radiomarknaden.

Dessutom föreslås ändringar i reglerna för tillståndsgivningen för tillstånd att sända ljudradio till utlandet och att vidareända ljudradio.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 15 november 2025.

Utskottets överväganden

Regeringens lagförslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till ändring i radio- och tv-lagen. Förslaget innebär att reglerna om tillstånd och villkor för att sända analog och digital kommersiell radio blir gemensamma. Dessutom innebär förslaget att reglerna för tillståndsgivningen för tillstånd att sända ljudradio till utlandet och att vidareända ljudradio ändras.

Gällande rätt

Tillstånd att sända kommersiell radio

Det krävs tillstånd för att sända kommersiell radio i marknätet. Bestämmelser om sådant tillstånd finns i 13 kap. radio- och tv-lagen.

Kommersiell radio kan vara av två slag: analog kommersiell radio och digital kommersiell radio. Tillståndsförfarandena och regleringen skiljer sig åt beroende på om det är analog eller digital teknik som används för utsändningarna.

Tillstånd att sända kommersiell radio ges av Mediemyndigheten (13 kap. 1 §). Ett tillstånd att sända kommersiell radio gäller i åtta år (13 kap. 30 §).

Tillstånd för analog kommersiell radio fördelas genom ett slutet anbuds-förfarande, medan tillstånd för digital kommersiell radio fördelas genom ett urvalsförfarande.

Ett tillstånd för analog kommersiell radio är förenat med en sändningsavgift. Sändningsavgiften anges som ett engångsbelopp för hela tillståndsperioden och uppgår till det belopp som en sökande anger i sin ansökan om tillstånd att sända analog kommersiell radio (13 kap. 6 §).

Ett tillstånd att sända analog kommersiell radio ges till den av de sökande som har finansiella och tekniska förutsättningar att sända under hela tillståndsperioden enligt vad som närmare anges i 13 kap. 4 § radio- och tv-lagen och som har angett den högsta sändningsavgiften. Om två sökande har angett samma belopp ska frågan om vem som ska ges tillståndet avgöras genom lottdragning (13 kap. 8 §).

Ett tillstånd för digital kommersiell radio är inte förenat med någon sändningsavgift.

Tillstånd att sända ljudradio till utlandet

Regeringen meddelar tillstånd att sända ljudradio till utlandet (11 kap. 1 § första stycket radio- och tv-lagen). Av bestämmelsen följer att regeringen också beslutar om tillstånd för vidareändning av ljudradio till utlandet.

Propositionen

Inledning

De nuvarande tillstånden att sända analog och digital kommersiell radio gäller t.o.m. den 31 juli 2026. I propositionen anges att inför den nya tillståndperiod som inleds den 1 augusti 2026 finns det för såväl befintliga som nya aktörer på radiomarknaden behov av ett mer förutsägbart tillståndsförfarande, med sändningsavgifter för analog kommersiell radio som ger den kommersiella radion utrymme att utvecklas och verka långsiktigt. Enligt regeringen syftar det ändrade tillståndsförfarandet och den nya avgiftsmodell som föreslås för analog kommersiell radio ytterst till att främja yttrandefrihet och medie-mångfald. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 15 november 2025.

Tillståndsförfarandet för kommersiell radio

Regeringen föreslår ett förändrat tillståndsförfarande för analog kommersiell radio. Enligt förslaget ska det slutna anbudsförfarande som nu gäller vid fördelningen av tillstånd att sända analog kommersiell radio ersättas med samma urvalsförfarande som gäller för digital kommersiell radio. Vidare föreslås att vid fördelningen av tillstånd att sända såväl analog som digital kommersiell radio ska Mediemyndigheten beakta att utrymmet för sändningarna ska kunna tas i anspråk

1. för olika programtjänster så att sändningarna tillgodoser olika intressen och smakriktningar
2. för såväl nationella som lokala och regionala programtjänster
3. av flera av varandra oberoende programföretag.

Mediemyndigheten föreslås även få ta hänsyn till om en sökande har tidigare erfarenhet av kommersiell radio eller av andra ljudmedier och har förutsättningar att bedriva långsiktig kommersiell radioverksamhet.

Mot bakgrund av förslaget att även tillstånd för analog kommersiell radio ska fördelas efter det urvalsförfarande som gäller för digital kommersiell radio föreslår regeringen att nuvarande 13 kap. i radio- och tv-lagen, som reglerar tillstånd att sända kommersiell radio, disponeras om. För att göra kapitlet och bestämmelserna mer överskådliga föreslås att kapitlet upphävs och ersätts med ett nytt kapitel med samma nummer och namn. Regeringen föreslår bl.a. att vissa gemensamma bestämmelser för analog respektive digital kommersiell radio ska införas samt att nuvarande bestämmelser om dels sändningsområden för analog kommersiell radio, dels sändningsutrymme för digital kommersiell radio ska föras in i det nya kapitlet.

En ny avgiftsmodell för analog kommersiell radio

Genom förslaget om att ersätta det nuvarande anbudsförfarandet för fördelningen av tillstånd för analog kommersiell radio med samma urvalsförfarande som gäller för digital kommersiell radio kommer sådana sändningsavgifter som tillståndshavarna tidigare har betalat för tillstånden att utebli. Regeringen bedömer att det finns behov av att införa en ny avgiftsmodell för tillstånd att sända analog kommersiell radio och föreslår att Mediemyndigheten ska ta ut en årlig sändningsavgift av den som har fått tillstånd att sända analog kommersiell radio. Sändningsavgiften ska bestämmas utifrån ett tillstånds marknadsvärde. Därmed ska det inte längre vara den som ansöker om ett tillstånd som själv bestämmer storleken på avgiften. I stället ska sändningsavgiften beräknas genom att ett belopp som uppgår till 3 procent av den kommersiella radions reklamintäkter under närmast föregående kalenderår fördelas mellan samtliga tillgängliga tillstånd utifrån folkmängden i de sändningsområden som tillstånden omfattar. Enligt förslaget ska Mediemyndigheten få sätta ned sändningsavgiften eller beräkna avgiften utifrån en annan tidsperiod än det närmast föregående kalenderåret, om det finns särskilda skäl för detta. Mediemyndighetens beslut om sändningsavgift föreslås kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

I propositionen anges även att regeringen genom verkställighetsföreskrifter bör närmare kunna ange hur reklamintäkterna ska fördelas mellan tillstånden utifrån folkmängden i de sändningsområden som de omfattar. Vidare anges att regeringen kan meddela verkställighetsföreskrifter också om t.ex. när och hur avgiften ska betalas samt att regeringen får bemyndiga en myndighet att meddela sådana verkställighetsföreskrifter (jfr 8 kap. 11 § regeringsformen).

Enligt lagförslagen ska ett tillstånd att sända kommersiell radio kunna återkallas enligt reglerna om återkallelse i radio- och tv-lagen om tillståndshavaren inte har betalat sändningsavgiften.

De nuvarande återkallelsegrunderna ska anpassas utifrån att tillstånd att sända analog kommersiell radio ska fördelas efter ett urvalsförfarande.

Tillstånd att sända ljudradio till utlandet och vidareändning av ljudradio

I propositionen anges att teknikutvecklingen har medfört att den mediepolitiska betydelsen av ljudradiosändningar till utlandet genom etern har minskat och att det därför inte längre är nödvändigt att särskilt reglera sändningar av ljudradio till utlandet. Regeringen föreslår därför att bestämmelsen i radio- och tv-lagen som anger att regeringen meddelar tillstånd att sända till utlandet tas bort. Samtidigt konstaterar regeringen att det fortsatt finns ett behov av att kunna meddela tillstånd för vidareändning av ljudradio för att medge bättre mottagningsförhållanden. Regeringen föreslår att Mediemyndigheten ska kunna ge tillstånd till vidareändning av ljudradio, i likhet med vad som gäller för vidareändning av tv och sökbar text-tv.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställer sig bakom de överväganden som redovisas i propositionen och anser att riksdagen bör anta regeringens lagförslag.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2024/25:164 En långsiktigt hållbar kommersiell radioverksamhet:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696).

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696)

Härigenom föreskrivs i fråga om radio- och tv-lagen (2010:696)¹
dels att 13 kap. ska upphöra att gälla,
dels att 2 kap. 3 §, 3 kap. 1 §, 11 kap. 1 och 4 §§, 16 kap. 2, 3 och 12 §§, 18 kap. 5 och 7 §§ och 20 kap. 2 § ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas ett nytt kapitel, 13 kap., och en ny paragraf, 11 kap. 1 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

3 §²

Mediemyndigheten ska upprätta ett register över dem som
1. har anmält sig enligt 2 § och vilkas verksamhet omfattas av denna lag, eller
2. har sådant tillstånd som avses i 4 kap. 3 §, 11 kap. 1 §, 12 kap. 1 § eller 13 kap. 1 §.
2. har sådant tillstånd som avses i 4 kap. 3 §, 11 kap. 1 och 1 a §§, 12 kap. 1 § eller 13 kap. 3 §.
Registret får föras med hjälp av automatisk databehandling. Det får bara innehålla sådana uppgifter som avses i 2 § andra och tredje styckena, 5 kap. 11 §, 14 kap. 7 § och 16 kap. 5–9 §§.

3 kap.

1 §³

I denna lag avses med
1. *annonser*: reklam och andra meddelanden som utan att vara reklam sänds på uppdrag av någon annan och som har till syfte att främja en sak eller en idé;
2. *annonsering med delad skärm*: sändning av en annons samtidigt med en annan sändning;
3. *användargenererad video*: en uppsättning rörliga bilder med eller utan ljud som utgör ett enskilt inslag som skapats av en användare och laddats upp på en videodelningsplattform av samma eller någon annan användare;

¹ Senaste lydelse av	
13 kap. 1 § 2023:841	13 kap. 20 § 2023:841
13 kap. 2 § 2023:841	13 kap. 21 § 2011:1436
13 kap. 4 § 2019:946	13 kap. 24 § 2023:841
13 kap. 5 § 2017:569	13 kap. 25 § 2023:841
13 kap. 6 § 2023:841	13 kap. 26 § 2023:841
13 kap. 7 § 2018:842	13 kap. 27 § 2023:841
13 kap. 9 § 2023:841	13 kap. 28 § 2023:841
13 kap. 13 § 2023:841	13 kap. 29 § 2023:841
13 kap. 15 § 2023:841	13 kap. 30 § 2023:841
13 kap. 16 § 2023:841	13 kap. 31 § 2023:841
13 kap. 17 § 2023:841	13 kap. 32 § 2023:841.
13 kap. 18 § 2023:841	
13 kap. 19 § 2023:841	

² Senaste lydelse 2023:841.

³ Senaste lydelse 2020:875.

4. *audiovisuellt kommersiellt meddelande*: produktplacering, sponsring, reklam, försäljningsprogram eller liknande som åtföljer eller ingår i en användargenererad video eller ett tv-program;

5. *beställradio*: en tjänst där en leverantör av medietjänster i informations-, underhållnings- eller utbildningssyfte tillhandahåller allmänheten ljudradioprogram med hjälp av elektroniska kommunikationsnät

- a) på begäran av användaren,
- b) vid en tidpunkt som användaren väljer, och
- c) från en katalog med program som leverantören har valt ut;

6. *beställ-tv*: en tjänst där en leverantör av medietjänster i informations-, underhållnings- eller utbildningssyfte tillhandahåller allmänheten tv-program med hjälp av elektroniska kommunikationsnät

- a) på begäran av användaren,
- b) vid en tidpunkt som användaren väljer, och
- c) från en katalog med program som leverantören har valt ut;

7. *försäljningsprogram*: program där mottagare av programmet erbjuds att beställa varor och tjänster;

8. *kommersiell radio*: tillståndspliktiga ljudradiosändningar som

- a) inte kräver tillstånd av regeringen,
- b) inte endast får äga rum under en begränsad tid enligt 11 kap. 1 § en begränsad tid eller avser vidareändring av programtjänster enligt 11 kap. 1 a §, eller
- c) inte är närradio;

9. *leverantör av medietjänster*: den som

- a) har det redaktionella ansvaret för valet av innehåll i en ljudradio- eller tv-sändning, beställradio, beställ-tv eller sökbar text-tv, och
- b) avgör hur innehållet struktureras;

10. *leverantör av videodelningsplattform*: den som tillhandahåller en videodelningsplattform;

11. *ljudradiosändning*: en sändning av ljudradioprogram med hjälp av elektroniska kommunikationsnät som

- a) en leverantör av medietjänster tillhandahåller,
- b) är riktad till allmänheten, och
- c) är avsedd att tas emot med tekniska hjälpmedel;

12. *närradio*: lokala ljudradiosändningar för föreningslivet och registrerade trossamfund;

13. *närradioförening*: en sammanslutning av flera tillståndshavare i ett sändningsområde för gemensamma närradioändamål;

14. *produktplacering*: förekomsten i ett program eller i en användargenererad video av en vara, en tjänst eller ett varumärke, om detta sker i marknadsföringssyfte och mot betalning eller liknande ersättning till leverantören av medietjänsten eller videodelningsplattformen, eller till den som skapat eller laddat upp en användargenererad video på en videodelningsplattform, dock inte när varan eller tjänsten är av obetydligt värde och har tillhandahållits gratis;

15. *programföretag*: en leverantör av medietjänster som tillhandahåller ljudradiosändningar, tv-sändningar eller sökbar text-tv;

16. *programtjänst*: ett samlat utbud av ljudradio- eller tv-program eller sökbar text-tv som sänds under en gemensam beteckning;

17. *reklam*: varje form av meddelande

a) som sänds antingen mot betalning eller liknande ersättning eller som utgör egenreklam, och

b) som syftar till att i näringsverksamhet marknadsföra varor, tjänster, fast egendom, arbetstillfällen eller andra nyttigheter;

18. *sponsring*: bidrag som någon som inte tillhandahåller eller producerar ljudradio, beställradio, tv-sändning, beställ-tv, sökbar text-tv, videodelningsplattform eller användargenererad video ger för att finansiera dessa tjänster, program eller videor i syfte att främja bidragsgivarens namn, varumärke, anseende, verksamhet, produkt eller intresse;

19. *sändning som är riktad till allmänheten*: en sändning som samtidigt och utan särskild begäran är tillgänglig för vem som helst som vill ta emot den;

20. *sökbar text-tv*: en sändning via elektroniska kommunikationsnät som huvudsakligen består av text, grafik eller stillbilder, med eller utan ljud, som

a) en leverantör av medietjänster tillhandahåller,

b) är riktad till allmänheten,

c) är avsedd att tas emot med tekniska hjälpmedel, och

d) låter användaren själv välja vilken del av innehållet som han eller hon vill ta del av och vid vilken tidpunkt det ska ske;

21. *tv-program*: program som huvudsakligen består av rörliga bilder med eller utan ljud som ingår i tv-sändning eller i beställ-tv;

22. *tv-sändning*: en sändning av eller att sända tv-program med hjälp av elektroniska kommunikationsnät där sändningen

a) tillhandahålls av en leverantör av medietjänster,

b) är riktad till allmänheten, och

c) är avsedd att tas emot med tekniska hjälpmedel;

23. *videodelningsplattform*: en tjänst där tjänsten eller en väsentlig funktion i den som huvudsakligt syfte har att, med hjälp av elektroniska kommunikationsnät i informations-, underhållnings- eller utbildnings-syfte tillhandahålla allmänheten användargenererade videor eller tv-program som leverantören av tjänsten organiserar men inte har redaktionellt ansvar för;

24. *virtuell annonsering*: sändning av meddelanden som på elektronisk väg fogas in i tv-bilden på fasta föremål, som normalt används för annonser, eller på marken där annonser kan placeras ut fysiskt.

11 kap.

1 §⁴

Tillstånd att sända ljudradio meddelas av regeringen om sändningsverksamheten finansieras med public service-avgift enligt lagen (2018:1893) om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst. Regeringen meddelar också

Regeringen ger tillstånd att sända ljudradio om sändningsverksamheten finansieras med public service-avgift enligt lagen (2018:1893) om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst.

⁴ Senaste lydelse 2023:841. Ändringen innebär bl.a. att andra och tredje styckena tas bort.

tillstånd att sända ljudradio till utlandet.

Regeringen får besluta att 14 och 15 kap. inte ska tillämpas på sändningar till utlandet som sker med stöd av tillståndet.

Mediemyndigheten får ge tillstånd att under en begränsad tid om högst två veckor sända ljudradio som inte är närradio eller kommersiell radio. Myndigheten får besluta att 14 och 15 kap. inte ska tillämpas på sändningar som sker med stöd av tillståndet.

Om det finns särskilda skäl, får regeringen ge tillstånd att sända ljudradio i lokala sändningar som inte uppfyller kraven för närradio eller kommersiell radio.

1 a §

Mediemyndigheten får ge tillstånd att under en begränsad tid om högst två veckor sända ljudradio som inte är närradio eller kommersiell radio.

Myndigheten får också ge tillstånd att vidareända programtjänster som samtidigt sänds eller kort tid dessförinnan sänts av ett programföretag.

Myndigheten får besluta att 14 och 15 kap. inte ska tillämpas på sändningar med tillstånd enligt första och andra styckena.

4 §⁵

Ett tillstånd som beviljats av regeringen att sända ljudradio ska gälla i åtta år om sändningsverksamheten finansieras med public service-avgift enligt lagen (2018:1893) om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst.

Ett tillstånd som beviljats av regeringen *att sända ljudradio i andra fall än som anges i första stycket* ska gälla för en viss tid som bestäms av regeringen.

Ett tillstånd som beviljats av regeringen *enligt 1 § andra stycket* ska gälla för en viss tid som bestäms av regeringen.

Ett tillstånd som beviljats av Mediemyndigheten enligt 1 a § andra stycket ska gälla för en viss tid som bestäms av myndigheten.

⁵ Senaste lydelse 2018:1895.

13 kap. Tillstånd att sända kommersiell radio

Sändningsområden för analog kommersiell radio

1 § Mediemyndigheten ska bestämma sändningsområdenas omfattning för analog kommersiell radio med hänsyn till vad som främjar konkurrens och mångfald på hela radioområdet och ger förutsättningar för en livskraftig kommersiell radio.

Myndigheten ska samråda med Post- och telestyrelsen i frågor om sändningsområdenas omfattning.

Flera tillstånd kan ges för samma sändningsområde.

Sändningsutrymme för digital kommersiell radio

2 § Regeringen beslutar vilket sändningsutrymme som i olika delar av landet får upplåtas för digital kommersiell radio.

Mediemyndigheten ska bestämma hur sändningsutrymmet för digital kommersiell radio ska få användas i olika sändningsområden. Hänsyn ska tas till vad som främjar konkurrens och mångfald på hela radioområdet och ger förutsättningar för en livskraftig kommersiell radio.

Flera tillstånd kan ges för samma sändningsområde.

Vem som ger tillstånd

3 § Mediemyndigheten ger tillstånd att sända kommersiell radio.

Ansökningsförfarandet

4 § Inför att en ny tillståndsperiod inleds ska Mediemyndigheten ange sista dag för att ansöka om tillstånd, första dag då sändningar får äga rum med stöd av tillståndet och sändningsutrymmets respektive sändningsområdets omfattning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om ansökningsförfarandet och vad en ansökan ska innehålla.

Innebörden av ett tillstånd

5 § Ett tillstånd att sända kommersiell radio innebär rätt att bedriva sådana sändningar som kan tas emot med god hörbarhet inom det sändningsområde som anges i tillståndet.

Vem som kan få tillstånd

6 § Tillstånd att sända kommersiell radio får endast ges till en fysisk eller juridisk person som har finansiella och tekniska förutsättningar att sända under hela tillståndsperioden. Tillstånd att sända digital kommersiell radio får därutöver endast ges till den som är beredd att samverka med övriga tillståndshavare i tekniska frågor.

7 § Staten, en region eller en kommun får inte inneha tillstånd att sända kommersiell radio, varken direkt eller indirekt genom

1. ett företag i vilket staten eller en eller flera regioner eller kommuner har en del som för dem gemensamt motsvarar minst 20 procent av samtliga aktier eller andelar eller genom avtal har ett bestämmande inflytande, eller
2. ett företag som enligt 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554) är ett dotterföretag till ett företag som avses i 1.

Vad som ska beaktas vid tillståndsgivningen

8 § Mediemyndigheten ska vid fördelningen av tillstånd att sända kommersiell radio beakta att utrymmet för sändningarna ska kunna tas i anspråk

1. för olika programtjänster så att sändningarna tillgodoser olika intressen och smakriktningar,
2. för såväl nationella som lokala och regionala programtjänster, och
3. av flera av varandra oberoende programföretag.

Mediemyndigheten får vid fördelningen av tillstånd även ta hänsyn till om en sökande har tidigare erfarenhet av kommersiell radio eller av andra ljudmedier och har förutsättningar att bedriva långsiktig kommersiell radioverksamhet.

Tillståndsvillkor

9 § Ett tillstånd att sända kommersiell radio får förenas med villkor som avser skyldighet att

1. sända i en viss del av sändningsområdet eller så att en viss del av befolkningen inom området nås,
2. sända under en viss minsta tid,
3. använda en viss sändningsteknik och att samarbeta med andra tillståndshavare i tekniska frågor,
4. använda en viss teknik för sådan inspelning som avses i 16 kap. 11 §,
5. sända ett mångsidigt programutbud,
6. utforma sändningarna på ett sådant sätt att de blir tillgängliga för personer med funktionsnedsättning, och
7. inte förändra ägarförhållandena och inflytandet i det företag som innehar tillståndet mer än i begränsad omfattning.

Innan Mediemyndigheten fattar beslut om tillstånd ska den sökande ges tillfälle att ta del av och yttra sig över de villkor som myndigheten avser att förena med tillståndet. Ett beslut om tillstånd får inte innehålla andra programrelaterade villkor än de som den sökande godtagit.

Tillståndens giltighetstid

10 § Ett tillstånd att sända kommersiell radio gäller i åtta år.

Om det finns särskilda skäl, får Mediemyndigheten besluta att ett tillstånd ska gälla för kortare tid.

Giltighetstiden för tillståndsvillkor får vara kortare än tillståndstiden.

Överlåtelse av tillstånd

11 § Ett tillstånd att sända kommersiell radio får överlåtas om Mediemyndigheten medger det. Ett sådant medgivande får bara lämnas om

1. förvärvaren uppfyller förutsättningarna i 6 §,
2. förvärvaren inte är en sådan aktör som anges i 7 §,
3. överlåtelsen inte för med sig att ägarkoncentrationen bland dem som har tillstånd att sända kommersiell radio ökar i mer än begränsad omfattning, och
4. överlåtelsen inte medför en påtaglig minskning av mångfalden i utbudet av tillståndspliktiga programtjänster.

En överlåtelse som inte medges är utan verkan.

12 § Den som förvärvar ett tillstånd att sända kommersiell radio övertar överlåtarens rättigheter och skyldigheter enligt denna lag för tiden efter Mediemyndighetens beslut om medgivande.

Om ett föreläggande enligt 17 kap. 11 § första stycket 3 eller 8 har meddelats mot den tidigare innehavaren, gäller föreläggandet även mot den nya innehavaren. Mediemyndigheten ska i samband med att den medger överlåtelsen informera den nya innehavaren om detta. Om den nya innehavaren inte informeras gäller inte föreläggandet. Ett vite som föreläggandet förenats med gäller inte mot den nya innehavaren.

Tillståndets upphörande vid konkurs, likvidation och dödsfall

13 § Om en tillståndshavare försätts i konkurs eller går i likvidation upphör tillståndet att gälla tre månader efter beslutet om konkurs respektive likvidation. Om en tillståndshavare avlider upphör tillståndet att gälla tre månader efter dödsfallet.

Om det har kommit in en begäran om medgivande till överlåtelse av tillståndet till Mediemyndigheten innan tillståndet upphört att gälla ska begäran prövas enligt 11 §.

Avgifter

Ansökningsavgift

14 § Mediemyndigheten ska ta ut en avgift av den som ansöker om tillstånd att sända kommersiell radio eller om medgivande till överlåtelse av ett sådant tillstånd.

Avgiften ska motsvara myndighetens kostnader för handläggningen av ärendena.

Årlig sändningsavgift

15 § Mediemyndigheten ska ta ut en årlig sändningsavgift av den som har fått tillstånd att sända analog kommersiell radio.

Sändningsavgifterna ska beräknas genom att ett belopp som uppgår till 3 procent av den kommersiella radions reklamintäkter under närmast föregående kalenderår fördelas mellan samtliga tillgängliga tillstånd utifrån folkmängden i de sändningsområden som tillstånden omfattar.

Om det finns särskilda skäl, får Mediemyndigheten sätta ned sändningsavgiften eller beräkna avgiften utifrån en annan tidsperiod än det närmast föregående kalenderåret.

Ränta

16 § Ränta ska betalas på sändningsavgiften från förfallodagen. Räntan beräknas på det sätt som anges i 6 § räntelagen (1975:635).

Verkställighet

17 § Ett beslut om sändningsavgift får verkställas enligt utsökningsbalken även om det inte har fått laga kraft, om inte något annat anges i beslutet.

Betalningsansvar och indrivning

18 § För sändningsavgift enligt 15 § och ränta enligt 16 § tillämpas 59 kap. 13, 16, 17, 21, 26 och 27 §§ samt 70 kap. 1–4 §§ skatteförfarandelagen (2011:1244).

Vid tillämpningen av första stycket ska det som sägs i skatteförfarandelagen om Skatteverket i stället gälla Mediemyndigheten.

Delägare i handelsbolag

19 § Mediemyndigheten beslutar om ansvar när det gäller sändningsavgift för delägare i handelsbolag enligt 2 kap. 20 § lagen (1980:1102) om handelsbolag och enkla bolag.

Om ett sådant beslut har fattats, ska det som föreskrivs om tillståndshavare gälla ansvarig delägare och det som föreskrivs om sändningsavgift gälla för de belopp som delägaren är betalningsskyldig för.

Betalningssäkring

20 § Bestämmelserna i skatteförfarandelagen (2011:1244) om betalningssäkring ska tillämpas på sändningsavgift enligt denna lag.

Anstånd att betala sändningsavgift och ränta

21 § Om det finns särskilda skäl, får Mediemyndigheten besluta om anstånd med betalning av sändningsavgift och ränta.

Betalningsskyldighet om tillståndet upphör att gälla

22 § Om ett tillstånd återkallas enligt 18 kap. 1 eller 5 § eller upphör att gälla enligt 13 §, upphör även skyldigheten att betala sändningsavgift för kommande år under tillståndsperioden.

Det föreligger dock skyldighet att betala sändningsavgift för det närmast följande tillståndsåret om ett tillstånd återkallas på begäran av tillståndshavaren enligt 18 kap. 1 § och återkallelsen kommer in till Mediemyndigheten när 90 dagar eller mindre återstår av det innevarande tillståndsåret.

Om sändningsavgift har betalats och tillståndet upphör att gälla

23 § En tillståndshavare som överlåter sitt tillstånd har inte rätt att återfå någon del av den sändningsavgift som har betalats. Detsamma gäller om ett tillstånd

1. återkallas på begäran av tillståndshavaren enligt 18 kap. 1 §,
2. upphör att gälla enligt 13 § till följd av att tillståndshavaren försätts i konkurs, går i likvidation eller avlider, eller
3. återkallas enligt 18 kap. 5 §.

16 kap.

2 §⁶

Granskningsnämnden för radio och tv övervakar genom granskning i efterhand om program som har sänts i tv, sökbar text-tv eller ljudradio eller som har tillhandahållits i beställradio som finansieras med public service-avgift enligt lagen (2018:1893) om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst eller i beställ-tv står i överensstämmelse med denna lag och de programrelaterade villkor som kan gälla för tjänsterna.

Nämnden har även tillsyn när det gäller bestämmelserna om tillgänglighet i 5 kap. 12 § om beslutet har fattats av regeringen och bestämmelserna i 9 a kap. 4–9 §§ om produktplacering, sponsring och reklam.

Sändningar som sker med stöd av tillstånd till vidareändning enligt 4 kap. 7 § ska inte granskas av granskningsnämnden för radio och tv.

Sändningar som sker med stöd av tillstånd till vidareändning enligt 4 kap. 7 § *eller 11 kap. 1 a § andra stycket* ska inte granskas av granskningsnämnden för radio och tv.

Nämnden ska anmäla till Justitiekanslern, om den finner att

1. en sändning eller ett tillhandahållande innehåller våldsskildringar eller pornografiska bilder i strid med 5 kap. 2 §, eller
2. en sändning har ett innehåll i strid med 5 kap. 14 §.

3 §⁷

Mediemyndigheten har tillsyn över att programföretagen följer sådana villkor som har beslutats med stöd av 4 kap. 9 § 1–4, 6–9, 16 och 17, 11 kap. 3 § andra stycket 1–3, 5–8, 16 och 17 samt 13 kap. 9 § och 27 § första stycket 3.

Mediemyndigheten har tillsyn över att programföretagen följer sådana villkor som har beslutats med stöd av 4 kap. 9 § 1–4, 6–9, 16 och 17, 11 kap. 3 § andra stycket 1–3, 5–8, 16 och 17 samt 13 kap. 9 § första stycket 1–4 och 7.

Myndigheten har även tillsyn när det gäller bestämmelserna om

1. exklusiva rättigheter i 5 kap. 9 §,
2. tillgänglighet i 5 kap. 12 § om beslutet har fattats av myndigheten, och

3. lämpliga åtgärder i 9 a kap. 1, 3 och 13 §§.

Därutöver har myndigheten tillsyn över att en sådan leverantör av medietjänster som anges i 2 kap. 1 § första stycket följer bestämmelsen om tillhandahållande av information i 2 kap. 1 § andra stycket 5.

⁶ Senaste lydelse 2020:875.

⁷ Senaste lydelse 2023:841.

12 §⁸

Den som har tillstånd att sända *digital* kommersiell radio ska årligen till Mediemyndigheten redovisa hur de skyldigheter som avses i 13 kap. 27 § första stycket 1 och 2 har uppfyllts.

Den som har tillstånd att sända kommersiell radio ska årligen till Mediemyndigheten redovisa hur de skyldigheter som avses i 13 kap. 9 § första stycket 5 och 6 har uppfyllts.

18 kap.5 §⁹

Tillstånd att sända kommersiell radio får återkallas om

1. tillståndshavaren inte inlett sändningsverksamheten inom sex månader efter tillståndets början,

2. tillståndshavaren inte utnyttjat rätten att sända eller sänt endast i obetydlig omfattning under en sammanhängande tid av minst fyra veckor,

3. tillståndshavaren väsentligt brutit mot 14 kap. 2 §,

4. domstol har funnit att ett program innefattat ett yttrande-frihetsbrott som innebär ett allvarligt missbruk av yttrande-friheten, *eller*

5. ett tillståndsvillkor enligt 13 kap. 27 § första stycket 3 har åsidosatts på ett väsentligt sätt.

4. domstol har funnit att ett program innefattat ett yttrande-frihetsbrott som innebär ett allvarligt missbruk av yttrande-friheten,

5. ett tillståndsvillkor enligt 13 kap. 9 § första stycket 7 har åsidosatts på ett väsentligt sätt, *eller*

6. tillståndshavaren inte har betalat sändningsavgift enligt 13 kap. 15 §.

Förfogar en fysisk eller juridisk person, utan tillåtelse från Mediemyndigheten, över mer än ett tillstånd för analog kommersiell radio i ett sändningsområde, och finns det skäl att anta att förfogandet kan inverka menligt på konkurrensen, får det eller de tillstånd återkallas som har lämnats efter det första tillståndet.

Har Mediemyndigheten medgett överlåtelse trots att tillståndshavaren redan förfogar över tillstånd att sända analog kommersiell radio i samma sändningsområde, och finns det skäl att anta att överlåtelsen kan inverka menligt på konkurrensen, får tillståndet återkallas endast om

⁸ Senaste lydelse 2023:841.

⁹ Senaste lydelse 2023:841. Ändringen innebär bl.a. att andra och tredje styckena tas bort.

beslutet om överlåtelsen grundats på felaktiga eller ofullständiga uppgifter från tillståndshavaren. Återkallelsen ska då avse det eller de tillstånd som överlåtits.

Om staten, regioner eller kommuner innehar ett tillstånd att sända kommersiell radio på det sätt som anges i 13 kap. 4 § andra stycket ska Mediemyndigheten återkalla det tillståndet.

Om staten, en region eller en kommun innehar ett tillstånd att sända kommersiell radio på det sätt som anges i 13 kap. 7 § ska Mediemyndigheten återkalla det tillståndet.

7 §¹⁰

Beslut om återkallelse av tillstånd enligt 2–4 §§ och 5 § första och fjärde styckena får fattas endast om det i betraktande av skälen för åtgärden inte framstår som alltför ingripande.

Beslut om återkallelse av tillstånd enligt 5 § andra och tredje styckena får fattas endast om åtgärden står i rimlig proportion till möjligheterna att främja konkurrens och mångfald i sändningsområdet.

Beslut om ändring av tillstånd enligt 2 § andra stycket 2 får fattas endast om tillståndshavarens rätt enligt 4 kap. 4 § kan tillvaratas.

Ett beslut om återkallelse av tillstånd enligt 2–5 §§ får fattas endast om det med beaktande av skälen för åtgärden inte framstår som alltför ingripande.

Ett beslut om ändring av tillstånd enligt 2 § andra stycket 2 får fattas endast om tillståndshavarens rätt enligt 4 kap. 4 § kan tillvaratas.

20 kap.

2 §¹¹

Beslut av Mediemyndigheten om kommersiell radio får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol, om det gäller beslut om att

1. avslå en ansökan om tillstånd,
2. inte medge överlåtelse av ett tillstånd,
3. återkalla ett tillstånd, och
4. en delägare i handelsbolag ska anses som betalningsansvarig enligt 13 kap. 16 §.

Beslut av Mediemyndigheten om kommersiell radio får överklagas till allmän förvaltningsdomstol, om det gäller beslut om att

3. återkalla ett tillstånd,
4. en delägare i handelsbolag ska anses som betalningsansvarig enligt 13 kap. 19 §, och
5. ta ut sändningsavgift enligt 13 kap. 15 §.

¹⁰ Senaste lydelse 2017:569. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

¹¹ Senaste lydelse 2023:841.

Mål om överklagande av beslut som avses i första stycket 1 och 3 ska handläggas skyndsamt.

Beslut som avses i första stycket 2 och 3 gäller omedelbart, om inte något annat bestäms.

1. Denna lag träder i kraft den 15 november 2025.
2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för tillstånd som har beviljats före ikraftträdandet.